



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulum Karoli M. de honore Episcoporum & reliquorum sacerdotum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

similiter inter se flagellantur, & pilos sibi vicissim detendant. Si verò per dexteram aliqua conspiratio firmata fuerit, si liberi sunt, aut iurent cum idoneis juratoribus hoc pro malo non fecisse, aut si facere non poterint, suam legem componant. Si verò servi sunt, flagellantur. Et ut de cetero in imperio nostro nulla huiusmodi conspiratio fiat nec per sacramentum nec sine sacramento.

XI.

De perjuriis, ut caveantur, & non amittantur testes ad juramentum antequam discutiantur. Et si aliter discuti non possint, seporentur ab invicem, & singulariter inquirantur. Et non solum accusatori licet testes eligere, absente suo accusatore. Et omnino nullus nisi jejunos ad juramentum vel ad testimonium admittatur. Et ille qui ad testimonium adducitur, si refutatur, dicat ille qui eum refutat & probat quare illum recipere nollet. Et de ipso pago, non de altero, testes eligantur, nisi forte longius extra comitatum causa sit inquirenda. Et si quis convictus fuerit perjuri, manum perdat aut redimat.

XII.

De advocatis, id est, ut pravi Advocati, Vicedomini, Vicarij, & Centenarij tollantur, & tales eligantur quales sciant & velint justè causas discernere & deter-

minare. Et si Comes pravus inventus fuerit, nobis nuntietur.

XIII.

De oppressione pauperum liberorum omnium, ut non faciant à potentioribus per aliquod malum ingenium contra justitiam oppressi, ita ut peracti res eorum vendant aut tradant. Ideo hæc supra & hic de liberis hominibus diximus ne fortè parentes contra justitiam faciant exhereditari, & regale obsequium minuat, & ipsi heredes propter indigentiam mendaces vel latrones seu malefactores efficiantur. Et ut sepius non fiant manni, nisi sicut in alio Capitulare præcipimus, ita servetur.

XIV.

Census regalis undecunque legitime exiebat, volumus ut inde solvatur, sive de propria persona hominis, sive de rebus.

XV.

De latronibus, sicut jam antea in alio Capitulare commendavimus, ita maneat.

XVI.

De liberis hominibus qui uxores fiscalinas regias, & feminas liberas qui homines fiscalinos regios accipiunt, ut de hereditate vel de causa sua quaerenda nec de testimonio pro hac re abiciantur. Sed talis etiam nobis in hac causa servetur qualis & antecessoribus nostris Regibus vel Imperatoribus servatum esse cognovimus.

CAPITVLVM IMPERATORIS

De honore Episcoporum & reliquorum sacerdotum, datum in eodem loco in quo sancita sunt superiora capitula, id est, apud Theodonis villam.

Ex Capitulis Domni Karoli Theotonis villa firmatis.

VII. 390. **V**olumus atque præcipimus ut omnes suis sacerdotibus tam majoris ordinis quam & inferioris, à minimo usque ad maximum, ut summo Deo, cujus vice in Ecclesia legatione funguntur, obedientes existant. Nam nullo pacto agnoscere possumus qualiter nobis fideles existere possunt qui Deo infideles & suis sacerdotibus apparuerint, aut qualiter nobis obedientes nostrisque ministris ac legatis obtemperantes erunt qui illis in Dei causis & Ecclesiarum utilitatibus non obtemperant. Potius namque, juxta veritatis vo-

cem, ille metuendus est qui potest animam & corpus perdere in gehennam quam ille qui corpus torquere & honores temporales potest auferre. De illis dictum est: *Qui vos audit, me audit. Et qui vos spernit, me spernit.* Et alibi: *Qui vos tangit, tangit pupillam oculi mei.* Et rursus: *Qui scandalizaverit unum de pusillis istis, melius illi ut suspendatur mola asinaria in collo ejus, & demergatur in profundo maris.* Et iterum: *Qui vos recipit, me recipit. Et qui me recipit, recipit eum qui me misit.* Et multa alia horumque similia. His ergo fulti oraculis

E e ij

jubemus ut omnes eis pro viribus ad eorum peragenda ministeria & ad malos & peccatores atque negligentes homines distringendos summopere obedientes existant. Qui autem in his, quod absit, aut negligentes eisque inobedientes fuerint inventi, sciant se nec in nostro imperio honores retinere, licet etiam filij nostri fuerint, nec in palatio locum, neque nobiscum aut cum nostris societatem aut communionem ullam habere, sed magis

sub magna districtione & ariditate penas luere. In his namque omnium nostrorum fidelium volumus agnoscere fidem ac benevolentiam. Quoniam si hæc fideliter & utiliter impleverint, tunc Deo & nobis fideles erunt. Si autem, quod absit, secus egerint, tunc non solum infideles, sed etiam infames atque reprobi manifestè apparentes notabuntur, eorumque domus publicabuntur, & ipsi exiliabuntur.

CAPITVLARE PRIMVM

ANNI DCCCVI.

S I V E

Charta divisionis regni Francorum inter Karolum, Pippinum, & Ludovicum filios Karoli Magni Imperatoris.

IN nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Imperator Cæsar Karolus Rex Francorum invictissimus & Romani Rector Imperij, pius, felix, ac triumphator semper augustus, omnibus fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ & cuncto populo catholico præsentis & futuro gentium ac nationum quæ sub ejus imperio & regimine constitutæ sunt. Sicut omnibus vobis notum esse & neminem vestrum latere credimus quomodo nos divina clementia, cujus nutu ad occasum tendentia secula per successiones generationum reparantur, tres nobis dando filios, magno miserationis ac benedictionis suæ ditavit munere, quia per eos, secundum vota nostra, & spem nostram de regno confirmavit, & curam oblivioni obnoxia posteritatis leviolem fecit, ita & hoc vobis notum fieri volumus quod eosdem per Dei gratiam filios nostros regni à Deo nobis concessi, donec in corpore sumus, & post nostrum ab hac mortalitate discessum, hujus à Deo conservandi regni vel imperij nostri heredes relinquere, si sic divina majestas annuerit, optamus; non ut confusè atque inordinate aut sub totius regni dominatione jurgij controversiam eis relinquamus, sed trina partitione totum regni corpus dividentes, quam quisque illorum tueri vel regere debeat portionem, distribuere & designare volumus, eo videlicet modo, ut sua quisque portione contentus, juxta ordinationem nostram, & fines regni sui, qui ad alienigenas extenduntur, cum Dei adjutorio, nitatur defendere, & pacem atque caritatem cum fratre custodire.

